

Kis hazai privátbanki körkép

Kiváltságosok kiváltása

Becslések szerint a magyar lakosság két százaléka, tehát mintegy kétszázezer ember rendelkezhet egymillió eurónál nagyobb vagyonnal. Ezek egy része ingatlanban vagy termelőeszközben fekszik vagy megbújik külföldi trezorok mélyén, de még mindig van 30-40 ezer család, akik hazai bankokban tartják a pénzük jelentősebb részét. A privátbanki szolgáltatók hihetetlen nagy összeg, mintegy 2000 milliárd forint fölött diszponálnak.

P rivate banking. Privátbanki szolgáltatás? Magánbankár? Már a magyar elnevezéssel is komoly bajban vagyunk, hiszen a „privát” szó hallatán inkább a fogorvos magánrendelésére vagy az állami vagyon elkötyavetyelésére asszociálunk, semmint az angol „bizalmas, titkos” szóra. Jellemző módon az általános szótárak sem ismerik ezt a szókapcsolatot, a magyar Wikipédiában sincs róla szócikk, és jellemző módon még a német nyelvterületen sem fordítják le, meghagyják angol eredetiben. Értsen alatta mindenki, amit akar.

Hosszú távú, abszolút bizalom

Ha röviden nem megy, próbáljuk meg hosszabban elmagyarázni. A klasszikus „private banking” fogalom alatt valami olyan, mindenre kiterjedő, bizalmas bankszolgáltatást értenek, amely hosszú távra szól és a teljes körű bizalomra épít. A családi vagyon birtokosai csak a stratégiát beszélnek meg a vagyon kezelőjével, de rövid távú taktikába, a napi operatív teendőkhöz hosszú hónapokig (évekig) nem szólnak bele, befektetési tanácsokat nem adnak, nem bírálják felül, a teljes saját ingó és ingatlanvagyonuk feletti döntést gyakorlatilag kiengedik a kezükből. Félévente, évente megkapják a kimerítő beszámolókat,

de közben szinte semmit nem ellenőriznek, tökéletesen megbíznak a privátbanki szolgáltatóban, mint ahogy azt tette már az apjuk és a nagyapjuk is.

Ezek a privátbankok nem a hagyományos banki pénzkezeléssel (folyószámla, betét, kamat, stb.) foglalkoznak, ügyfeleik vagyona kockázatviselési hajlandóságunk szerint fektetik be mindenféle részvényekbe, alapokba és egyéb földi javakba. Jó tudni, hogy ezek a privátbankok soha nem mehetnek tönkre, hiszen bevételeik nem az ügyfelek pénzének kihelyezéséből származnak, hanem az általunk fizetett sikerdíjból. Az már más kérdés, hogy néhány rossznak bizonyult befektetési döntés miatt az ügyfelek bizony totálisan lenullázhatják magukat – amint arra az elmúlt másfél évben ezernyi példa volt világszerte, mondjuk a Lehman Brothers befektetési bank és brókerház környékén.

Természetesen világszerte nemcsak az erre szakosodott privátbankok szeretnék megszerezni a dúsgazdag emberek vagyona fölötti rendelkezést, erre törekcszenek a komolyabb kereskedelmi bankok is, amelyek egyébként főleg a kamatmarzsból és a tömegeknek nyújtott tömegszolgáltatásokból élnek. ők természetesen nem állíthatják magukról, hogy privát bankok,

viszont meggyőző erővel sulykolják, hogy a kiemelt ügyfélkörnek szánt szolgáltatásaik felülmúlhatatlan minőségűek.

Exkluzív szolgáltatások

És itt kezdődnek a banki utélagazások.

A kereskedelmi bankok ugyanis okosan felmérték szerte a világon, hogy nagyon kevés az olyan vagyonos ember, aki a klasszikus privátbanki szolgáltatásra vágyik, viszont százazrek és milliók vannak, akik utálnak sorban állni, gyakorlatlan banktisztviselőkkel tárgyalni, ismeretlen emberektől befektetési tanácsokat kérni, és egyáltalán: elvegyülni a szürke tömegben. Számukra találták ki az úgynevezett prémium szolgáltatások teljes skáláját: a 0-24-ben rendelkezésre álló személyi bankkárt, a testre szabott konstrukciókat, az arany és platinakártyákat, az exkluzív kényelmi szolgáltatásokat, beleértve mondjuk a repülőtéri VIP-várót is.

Mindez persze még nagyon messze van a klasszikus private banking „mindent ráhagyok a bankáromra”-elvétől, ráadásul 500 ezer euró alatt felelőtlenség (lenne) ilyen szolgáltatást bevállalni – de nagyon jól el lehet adni és adott esetben (a bankok részéről) nagyon jól lehet vele keresni. A szolgáltatások díjazása különböző lehet, százalékos mértékű vagy fix vagy sikerdíjas, de az elmondható, hogy egy-egy kiemelt (prémium) ügyfél átlagban 5-20-szor többet hagy a bankban, mint folyószámlavezetés társa. Az igazi private bankings még ennél is többet, de ő legalább tudja is, hogy miért.

Magyarországon persze van még egy csavar a nemzetközi történetben: a hazai vagyonok nagy része jellemzően az elmúlt két évtizedben keletkezett, a családokban jellemző módon még nem az örökösök, hanem a gazdagságot különböző eszközökkel, de mindenképpen „sajátkezűleg” létrehozó családok dirigálnak. Ők pedig hozzászoktak ahhoz, hogy minden tanácsot meghallgatnak, de azután önállóan döntenek, nehezen tudják elképzelni, hogy a vérrel-verítéssel összehozott családi vagyont csak úgy rábizzák egy akármilyen szimpatikus bankárra. Ezért azután a magyar privátbanki szolgáltatások között (helyett) igen nagy szerepet tölt be a tanácsadás, illetve az „oktatás”, a hihetetlenül bonyolult banki termékek egyszerű szavakkal történő lefordítása, majd egy olyan portfólió kialakítása, amelyet a vagyongazda is át tud látni. Ezek persze általában nem a legjobb, hanem csak a legérthetőbb, lebutított termékek, de általában ezek a sikeresek. Természetesen hazánkban is egyre gyarapodik azoknak a száma, akik belátják, hogy a vagyonkezelés is egy komoly szakma, de ők még általában a több évtizedes praxissal rendelkező osztrák, német, svájci privátbankok ügyfelei.

11 bank közül lehet választani

Tettünk egy kisebb kört a magyarországi kereskedelmi bankok háza táján: ki kínál privátbanki szolgáltatást és ki nem. Némi meglepetésre kiderült, hogy a tíz legnagyobb hazai bank közül egyedül az FHB-nek (Lánykori nevén Földhitel- és Jelzálogbank) nincs ilyesfajta szolgáltatása, a többiek ilyen-olyan néven már megcélozták a tehetősebb ügyfeleket. Hozzájuk jön még két kisebb, de ebben a szegmensben jelentősebb szerepet játszó vetélytárs, a francia BNP Paribas és a német Commerzbank, így alakult ki a tizenegyes mezőny.

Természetesen a szolgáltatások igazi mélységéig nem tudunk lejutni, csak impresszióink lehetnek a bankok honlapja alapján, amelyeket most megosztunk az olvasókkal. Íme, abc-sorrendben:

BNP Paribas – A világon 120 ezer ügyféllel rendelkező francia óriás minden különösebb titkolózás nélkül közli a honlapján, hogy jelenleg 500 szerencsés magyar család 80 milliárd forintnyi vagyonát kezeli, noha a belépés náluk minimum 100 millió forint. „Ügyfeleink leginkább magyar vállalttulajdonosok, akik akkor jönnek hozzánk, amikor elérkezettnek látják az időt a családi háttérvagyon kialakítására – akár a vállalat eladása után, akár úgy, hogy az elért nyereséget kiveszik a vállalkozásból.”

Budapest Bank – A „maniplasz” (Money+) névre hallgató szolgáltatás reklámja mintha kissé szűken értelmezné a private banking fogalmát, ugyanis azzal nyugtatja meg az érdeklődőket, hogy „Dönteni nem fogunk Ön helyett. De megmutatjuk, mi lehet a jó megoldás”. Konkrét adatokat nem tudhatunk meg az ügyfélkörrel és a kezelt vagyon nagyságáról, mindenesetre már 19 magyar városban várják a kiemelt ügyfeleket.

Akik (még) nem privátbankolnak

Az alábbi 14 hazai bankban csak egy a közös: jelenleg még nem kínálnak privátbanki szolgáltatást. A Deutsche Bank Magyarországon kizárólag csak a nagy- és középállatokra koncentrál, míg a nevében is népbank osztrák-német Volksbank valószínűleg túl szerény egy ilyen szolgáltatáshoz, a Porsche Bank pedig nem cáfolja meg a nevét, elsősorban a gépjármű-finanszírozásra összpontosít.

A két feltörekvő, koreai hátterű bank, a Hanwha és a KDB még kicsinek tűnik ilyen szolgáltatáshoz, a Bank of China magyar honlapjára pedig lehetetlenség rábukkanni. A francia CrediGen csak áruhitelkeket foglalkozik.

Ma még kevesen tudják, hogy az Allianz, AXA vagy az ING nem csak biztosító, de bank is. Még kevesebben, hogy private banking nélkül is élnek és virulnak Magyarországon olyan bankok, mint az olasz Banco Popolare, a portugál Bank Plus vagy a magyar mivoltára oly büszke, de titokzatos nevű HBW Express Bank, amely hamarosan MagNet Bank néven folytatja munkásságát.

CIB Bank – Létezik Prémium banki szolgáltatás és Private banking is, de hogy a kettő között mi (és mennyi!) a különbség, az nem derül ki, pedig valószínűleg nem az ügyfél döntheti el, hová is szeretne tartozni. Arról sem kapunk tájékoztatást, hány ügyfelük van és mekkora összeget kezelnek.

Citibank – Citigold néven fut privátbanki szolgáltatásuk, amelynek igénybevételével (jó magyarosan) „a Citibank pénzügyi szakértői segítenek megfelelő utat mutatni az Ön pénzének”. Van még Citigold Club és Platinum Hitelkártya, nincs viszont információ az ügyfelek számáról és a kezelt vagyon nagyságáról.

Commerzbank – Németország második bankja Magyarországon nincs ott a tíz legnagyobb között, de már nem csak a nagy és középállatokkal tart kapcsolatot, hanem a kisvállalatokkal és magánszemélyekkel is, feltéve, hogy rendelkeznek minimum 30 millió forintos befektetési állománnyal.

Erste Bank – Noha kétségtávan van ilyen szolgáltatásuk, a központi honlap többszöri tüzetes átvizsgálása után sem bukkantunk a nyomára. Kiderül, hogy nem a bank, hanem az Erste Befektetési Zrt. honlapján kellett volna kezdenünk, ahol valóban részletes tájékoztatást adnak az ezer ügyfél mintegy 100 milliárd forintjáról.

Magyarországi kereskedelmi bankok privátbanking szolgáltatásai

Magyarországi kereskedelmi bankok privátbanki szolgáltatásai 2010*

Bank	Elnevezés	A belépési limit elvárt minimális összege (millió Ft)
BNP Paribas	Wealth Management	100
Budapest Bank	Money+	25
CIB	Private Banking	40
	Premium Banking	10
Citibank	Citigold	15
Commerzbank	Private Banking	30
Erste	Private Banking	50
K&H	Private Banking	50
MKB	Private Banking	50
OTP	Kiemelt Private Banking	70
	Private Banking	20
Raiffeisen	Private Banking	50
	Premium Banking	10
Unicredit**	Private Banking	30/100
Takarékbank	Private Banking	20
Concorde Értékpapír	Kiemelt ügyfélkezelés	50
Equilor	Privát vagyonkezelés	50

Magyar ügyfélreferenssel rendelkező külföldi privát- bankok magyar ügyfélkörre vonatkozó adatai

Bank Gutmann	Private Banking	260
Sal. Oppenheim	Private Banking	260
SPB	Private Banking	25
Société Gén., Zürich	Private Banking	100
Dresdner	Private Banking	100
UBS	Private Banking	260

* Az adatfelvétel 2010. január-március időszakban zajlott, a táblázatban szerepeltetett adatok a 2009. év végi állapotokat tükrözik.

** Az UniCredit Bank Zrt. Privátbanki Üzletága 2010. január 1-től átszervezésre került, a privátbanki üzletágban a minimum 100 millió Ft megtakarítással rendelkező ügyfeleket szolgálják ki. A 10-100 millió Ft közötti rendelkező ügyfeleket a prémium banki üzletág kezeli.

Forrás: BloChamps Private Banking Adatházis

K&H – Konkrét adatok helyett csak általános tájékoztató található a honlapon azoknak az ügyfeleknek, akik „átlagon felüli vagyonnal, illetve megtakarítási képességgel bírnak”. Ehhez már csak annyit kellene tudni, mennyi Magyarországon az átlagos vagyon, és máris eldönthetnénk, akarunk-e előzetes befektetési tanácsot kérni, vagy teljes egészében a bankra bízunk magunkat és a vagyonunkat.

MKB – Könnyen elérhető, de külön honlap várja a privátbanki ügyfeleket, érthetetlen módon olyan kifejezetten „bankellenes” idézetekkel, mint például: „A pénz csak ott boldogít, ahol más nem adhatja meg a boldogságot.”. Még szerencse, hogy másutt azt is megtudhatjuk, hogy az üzletág mintegy 150 milliárd forint kezelt vagyonnal rendelkezik, az ügyfelenkénti átlagállo-

mány 130 millió forint. Vagyis mostanáig mintegy ezer család bízta a vagyonát az MKB-ra, de hogy közülük hányan vették igénybe a „svájci és luxemburgi portfóliókezelést és számlavezetést”, azt nem tudhatjuk meg.

OTP – Az ország PB-szolgáltatásokban is fölényesen első bankja olyannyira diszkréten kezeli a kiemelt ügyfeleket, hogy a főoldalról el sem lehet jutni a privátbanki részleghez, úgy kell megkeresni a külön honlapot. Ott viszont részletes elméleti tájékoztatókat kaphatunk a termékekről, befektetésekről, kapcsolatokról és bizalomról, de hogy hány ügyfél hány százmilliárdját kezelik, de mennyi a minimális belépési összeg, arról nem esik szó.

Raiffeisen – A banknál három szintje is van az átlagosnál több pénzzel rendelkező ügyfelek kiszolgálásának. Létezik egy Ráadás Klub a „kiemelt ügyfelek” számára, egy Premium Banking Szolgáltatás a „lakossági ügyfeleink kitüntetett, prémium körének”, illetve maga a Private Banking a „kiemelkedő megtakarítással rendelkező ügyfeleknek”. A három kategória közötti különbség nincs forintosítva, azt viszont megtudhatjuk, hogy a PB-kategóriában 5500 ügyfél mintegy 260 milliárd forintját kezelik, ezzel pedig az OTP mögött a másodikok az országban.

Unicredit – Unikális módon nem a „Magánszemélyek” alá rendelik a PB-szolgáltatásokat, hanem egy külön fül mögött tudhatunk meg igen sok mindent a cégcsoport befektetési filozófiájáról, a 19 országban 200 ezer kiemelt ügyfél kiszolgálásáról. Magyarországon 3 ezer ügyfél mintegy 150 milliárd forintját kezelik, amivel ott vannak a legjobb ötben.

A külföldi konkurencia

Az összehasonlítás kedvéért megnéztünk néhány patinás európai privátbanki szolgáltatót, akik ebben a szegmensben Magyarországon is nagy konkurenciát jelentenek a kereskedelmi bankoknak, mivel már nálunk is megnyitották irodáikat.

Bank Gutmann – A patinás osztrák családi bank 10 milliárd eurót kezel világszerte, de hogy ebből mennyit Magyarországon, az nem derül ki a szűkszavú honlapból. A cég 2005 óta tart fenn budapesti irodát, a II. kerületi Bolyai utcában.

Sal. Oppenheim – A több mint kétszáz éves német családi bankcsoport magyarországi fióktelepe 2008 májusában kezdte meg működését az ország legdrágább irodaházában, a Lánchíd Palotában. Hogy hány magyar család bízta rájuk a vagyonát, arról nincsen adat, de valószínűleg több százan, mert az általuk kezelt vagyon 150 milliárd forint körül van, a minimális belépési összeg pedig 134 millió forint.

UBS – A világ legnagyobb vagyonkezelőjének mági bankképviselése 2008 szeptemberében nyílt meg, jelenleg a Palazzo Dorottyában várják az ügyfeleket. A központi (svájci) honlapjukon nem férünk be a 48, számukra jelentősebb ország közé, olyannyira, hogy magyarországi honlapjuk nincs is és hazai adatokat sem közölnek.

Julius Baer – Európa egyik patinás privátbankja nincs jelen Budapesten, honlapja sem érhető el magyar nyelven, de különösebb sértődésre nincs okunk, mert Kelet-Európában számukra csak Moszkva létezik. Egyébként a svájci pénzügyi intézmény legutóbbi időkig az OTP Bank egyik igen jelentős tulajdonosa volt.

BOGDÁN ZOLTÁN